

Učíme o globálních souvislostech **IV.**

Sborník z konference

Dopady "medicíniho světa"

- více než světová agenda
- zlepšení zdravotní péče, zlepšení výzkumu
- měkké právo "lékařů do světa"

Obsah

Slovo úvodem	2
O konferenci	4
Prezentace Mgr. Zdenky Burešové	6
Střípky z panelové diskuze	8
Desatero: Jak učit o rozvojových zemích	15
Inspirace do výuky aneb Střípky z workshopů	16
<i>Projekt Světové školy Gymnázium Kojetín – Ukrajina a my</i>	16
<i>Jak se vyhnout manipulacím a dezinformacím</i>	18
<i>Jak na mediální výchovu na ZŠ</i>	20
<i>Kniha Největší přání: svět ve výuce – s příběhy za hranice předmětů</i>	23
O ARPOKu	26
Co nabízíme pedagogům	28
<i>Výukové programy a tematické dny</i>	28
<i>Semináře</i>	28
<i>Metodické materiály</i>	28
<i>Nejen fairtrade káva do sborovny</i>	29
Novinky v ARPOKu	30
<i>Metodika Živá knihovna do hodin anglického jazyka</i>	30
Podpořte ARPOK	31

Slovo úvodem

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

letos se uskutečnil 4. ročník konference Učíme o globálních souvislostech, která se již řadí mezi tradiční akce na poli globálního rozvojového vzdělávání v České republice. Jsme tím potěšeni.

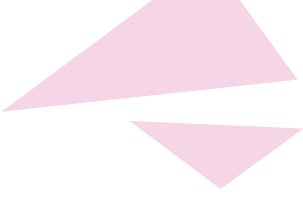
Účastníci z řad pedagogů, studentů VŠ a dalších pracovníků ve vzdělávání měli možnost diskutovat o vlivu médií na obraz rozvojových zemí. Odpolední část jim potom přinesla inspiraci v podobě rozličných praktických dílen. V průběhu celého dne měli možnost diskutovat, sdílet svoje zkušenosti a získávat praktické tipy, jak globální témata začlenit do výuky. Během konference se podařilo formulovat desatero, které mohou učitelé využít pro to, aby své žáky vedli k přemýšlení nad informacemi (viz strana 15).

Na tomto místě se sluší poděkovat všem, kteří se na konferenci podíleli. Jsou to donoři (Olomoucký kraj, Statutární město Olomouc), hosté panelové diskuze a lektori dílen, účastníci, kolegové a kolegyně z ARPOKu, naši dobrovolníci a stážisté.

Děkuji.

Milé kolegyně, milí kolegové, přeji příjemné inspirativní čtení.

Lenka Pánková

O konferenci

Čtvrtý ročník konference [Učíme o globálních souvislostech se konal 17. dubna 2018 a nesl podtitul **Obraz rozvojových zemí v médiích**](#). Záštitu nad konferencí převzal **prof. Mgr. Jaroslav Miller, M.A., Ph.D.**, rektor Univerzity Palackého v Olomouci, náměstek primátora města Olomouce **PhDr. Pavel Urbášek**, primátor statutárního města Olomouce **doc. Mgr. Antonín Staněk, Ph.D.**, a náměstek hejtmana Olomouckého kraje **pan Ladislav Hynek**, který se zároveň ujal úvodního slova a celou konferenci zahájil. Konference se zúčastnilo téměř 60 zájemců z řad pedagogů, studentů pedagogiky a pracovníků v neformálním vzdělávání.

V dopoledních hodinách se uskutečnila prezentace **Mgr. Zdenky Burešové** na téma **Úvod do mediální geografie**. Na prezentaci navázala panelová diskuze, ve které se diskutovalo na téma **Jaký je obraz tzv. rozvojových zemí v médiích? Jak o něm učit?** Pozvání do panelové diskuze přijala **paní Zdenka Burešová** z Katedry mediálních a kulturních studií a **žurnalistiky Univerzity Palackého** v Olomouci, **paní Tereza Hronová**, mediální koordinátorka informačně vzdělávací sekce organizace Člověk v tísni nazvané [Rozvojovka](#) a **paní Markéta Pastorová**, garantka vzdělávací oblasti Umění a kultura a průřezových témat z [Národního ústavu pro vzdělávání](#).

Během panelové diskuze se hledaly odpovědi například na tyto otázky „Jak současná média zobrazují tzv. rozvojové země? Mohou svým pojetím manipulovat čtenáře či posluchače? Vnímáme svět v dnešní rychlé době skrze vlastní zkušenost, nebo už více spoléháme na prožitek skrze zprostředkovaný mediální obraz? Jak souvisí výběr a prezentace zpráv v médiích se stereotypy a předsudky? Jak odhalit dezinformace a kde hledat ověřená fakta? Jak ve výuce pracovat s předsudky a zjednodušujícími soudy o tzv. rozvojových zemích?“

V odpoledním bloku probíhalo několik praktických dílen. Během workshopu pořádaném **organizací ARPOK** na téma **Světová škola** se účastníci seznámili nejen se samotným projektem, ale také měli možnost si poslechnout příběh pedagožky a dvou studentek z Gymnázia Kojetín, kde se v rámci projektu věnují tématu **Ukrajina a my**. V rámci dílny pod vedením platformy [Demagog.cz](#) měli účastníci možnost nahlédnout do principů fungování platformy ověřující fakta. Během

praktické dílny vedené pedagogy ze Základní školy Příbor Jičínská měli účastníci možnost diskutovat a sdílet tipy, jak na mediální výchovu na základních školách. Workshop vzdělávacího programu Člověka v tísni, [Varianty](#), byl zaměřen na práci s novou metodikou ke knize **Největší přání: svět ve výuce – s příběhy za hranice předmětů**, v rámci kterého si účastníci mohli vyzkoušet některé z lekcí v praxi.

Prezentace Zdenky Burešové

Úvod do mediální geografie

Zdenka Burešová zahájila konferenci prezentací, ve které představila základní vhlad do toho, jak vypadá svět, který nám prezentují média, a jak vypadá svět v podání zpravodajství. Z jakého důvodu má podobu takovou, jakou má, a co ji ovlivňuje, a v neposlední řadě, co to dělá s námi jakožto příjemci zpravodajství nebo mediálního obsahu. Paní Burešová se zaměřila na to, jak média vykreslují život v tzv. rozvojových zemích, a také důvody, proč se prezentují v určitém světle.

„Média nám určují důležitost jednotlivých světových témat. Ovlivňují to, co společnost řeší a o čem lidé zrovna diskutují. V některých případech média rovněž ovlivňují lidské názory, zejména tehdy, když s danou situací nemáme osobní zkušenost. Bude-li se např. v médiích hovořit o českém zdravotnictví, naše názory to příliš neovlivní, jelikož se s tím setkáváme dennodenně. Nicméně začne-li se hovořit např. o Severní Koreji, v takovém případě bude člověk médiím věřit již více. Média nám ale neukazují celkovou realitu, nýbrž jen některou z jejich částí. Afrika je tedy pro příjemce zpravodajství kontinentem plným teroristů, hladovějících dětí či chudoby. Nicméně už se nedozvíme nic o jejich politice nebo umělcích,“ vysvětluje Zdenka Burešová. Média divákům předkládají o různých oblastech stále podobné informace a typy událostí, což může vést ke stereotypizaci těchto oblastí v našich představách. Stereotypizaci je však podle paní Burešové třeba předcházet; radí proto, abychom při vyhledávání informací nesetřvali pouze u jednoho zdroje, ale abychom zdroje diverzifikovali a informace si u jiných zdrojů ověřovali.

To, jak vypadá svět v médiích, na nás má vliv, ať už chceme, nebo nechceme, ať se tomu vědomě bráníme, nebo to přijímáme nekriticky. Prezentace vycházela z reálných mediálních obsahů.

„Když se například podíváme na mapu, tak vidíme, že nezobrazuje realitu přímo, tak jak ji vnímáme. Mapa používá určité značení, které nějakým způsobem realitu překládá. Pokud se díváme do mapy a hledáme správnou cestu, vidíme silnice, křižovatky a kolem nich šedou barvu. Ale jako osoba stojící na daném místě s mapou v ruce vidíme místo šedé barvy chodníky, obchody, domy apod. Tyto reálné

detaily nejsou pro mapu, která slouží k orientaci na silnici, důležité. Stejně jako když vidíme na mapě zelenou barvu, tak víme, že je tím zobrazena příroda, ale ve skutečnosti tam nemusí být pouze zelená plocha, ale také kameny, šišky – zkrátka věci, které v mapě nejsou reálně zobrazeny do detailu. Jednoduše jsou dána pravidla, například že se používá specifická barva pro určitou výšku nad mořem, ale nezohledňuje se povrch plochy;“ vysvětluje na konkrétním příkladu Zdenka Burešová.

Stejně tak když nám média prezentují nějakou světovou událost, kterých se okolo nás děje mnoho každý den, musí to nějakým způsobem „přeložit“ pro své diváky, čtenáře a posluchače. Taktéž mají pravidla, kterými se musí řídit, aby se daly informace třídit a jasně zařadit.

Střípky z panelové diskuze

Pro letošní ročník konference Učíme o globálních souvislostech jsme vybrali podtitul **Obraz rozvojových zemí v médiích**. Média a potažmo mediální výchova jsou v dnešní době důležitým tématem, propojení globálního rozvojového vzdělávání a mediální výchovy nám proto přišlo jako zajímavé a pro účastníky konference užitečné. V rámci panelové diskuze se debatovalo o tom, **jak pracovat s mediálním obrazem rozvojových zemí na školách**.

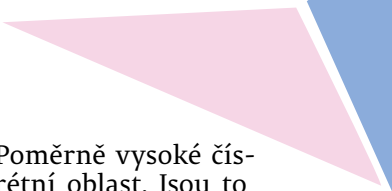
Může se bude zdát, že média jsou moderním tématem dnešní doby, ale ono to tak úplně není. Už v Platónově Ústavě můžeme najít zmínku o médiích a o jejich neblahém vlivu na mládež. Tehdy se však médii myslelo divadlo. Propagátorem mediální výchovy byl už Jan Ámos Komenský, který v Labyrintu světa a ráji srdce věnoval jednu kapitolu novinářům, a přirovnával je k píšťcům, kteří lákali na různé melodie. Nejvíce ovšem ocenil lidi, kteří si pískání nevšimli a hleděli si své práce. Nevšímat si pískání médií už dnes patrně není reálné, protože média už samozřejmě nejsou jenom noviny, ale je to internet, Facebook a další sociální sítě. Je proto důležité se s informacemi, které k nám přes média proudí, naučit pracovat.

Lenka Pánková, ředitelka ARPOKu

Jak současná média zobrazují tzv. rozvojové země? A mohou v úzkém pojetí přetvářet obraz rozvojových regionů pro čtenáře nebo posluchače?

Česká média se tematice rozvojových a humanitárních projektů nevěnují příliš systematicky. Novináře, kteří o těchto tématech píší, bych napočítala na prstech obou rukou. Většina zpráv, které se objevují, se nějakým způsobem vztahují k českému kontextu. Například v nich figuruje česká nezisková organizace, nebo nějaký český občan, který v tu dobu na daném místě byl. Naprostá většina zpráv o rozvojových zemích je spojena s nějakým druhem násilí, s katastrofami, živelnými pohromami apod. Pozitivní zprávy většinou obsahují prvek překvapení nebo bizarnosti a příliš často se nevyskytují.

*Tereza Hronová, mediální koordinátorka informačně vzdělávací sekce
Člověka v tísni nazvané Rozvojovka*

Je důležité si uvědomit, kdo ta média vytváří. Poměrně vysoké číslo novinářů se nespécializuje na žádnou konkrétní oblast. Jsou to v podstatě lidé, kteří přijdou ráno do redakce a dostanou nějaké zadání od redaktora nebo od šéfredaktora, podle toho, jestli je zrovna potřeba zpracovat téma Afrika, Asie apod. Můžeme tedy říct, že ten obraz světa v našich médiích utváří skupina lidí, kteří nejsou odborníky na dané téma, ani na rozvojová studia a ani na rozvojový svět. Autoři těch článků v daných oblastech nebyli a mají jen o něco málo více času než my, aby si ty informace našli na internetu a použili zpravodajský servis nějaké agentury, např. České tiskové kanceláře, Reuters apod. I tohle je dobré mít na paměti při mediální výchově.

*Zdenka Burešová, Katedra mediálních a kulturních studií
a žurnalistiky Univerzity Palackého*

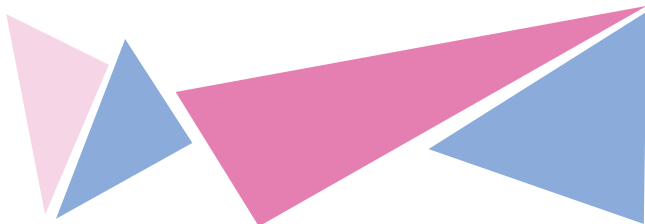
Jaká je dnes role médií? Jakou funkci by měla média plnit ve společnosti v dnešní době a jak se změnila jejich role oproti minulosti?

Mladí lidé dnes „konzumují“ média odlišně než starší generace. Často pokládám studentům na školách otázku, zda znají zpravodajství, a poslední dobou se mi dostává odpovědí, že ne. Přesto se k současným studentům dostávají média více než kdy jindy, a to prostřednictvím sociálních sítí. Dle teoretických konceptů by měla média především informovat a bavit, vyjma toho by ovšem měla také plnit funkci relaxační. Když je člověk unavený, ne vždy je informační funkce ta, kterou by vyhledával. Pro společnost mají média také funkci udržování kulturních hodnot a nosiče reklamy, čímž podporují ekonomiku.

*Zdenka Burešová, Katedra mediálních a kulturních studií
a žurnalistiky Univerzity Palackého*

Média by právě měla plnit zjednodušeně tyto tři funkce – měla by přinášet informace o tom, co se kde děje, měla by nás vzdělávat, ale zároveň i bavit. Jsou soukromá a veřejnoprávní média, což je velký rozdíl. Veřejnoprávní média plní službu veřejnosti, zatímco soukromá média jsou orientována převážně na zisk. Neutrannost je převážně výsadou veřejnoprávních médií, zatímco soukromá média mají konkrétní majitele, kteří mohou chtít ovlivňovat veřejné mínění ve svůj prospěch.

*Tereza Hronová, mediální koordinátorka informačně vzdělávací sekce
Člověka v tísni nazvané Rozvojovka*

Jaké kompetence bychom jako učitelé měli posilovat u žáků, abychom mohli říct, že žáci, kteří vycházejí ze škol, jsou mediálně gramotní?

Mediální výchova má dvě základní složky. Tou první je složka uživatelská, tedy, jak pracovat na internetu, na Instagramu apod. Tuto složku studenti mnohem častěji ovládají lépe než učitelé, a tudíž není důležité na ni klást velký důraz. Mnohem důležitější je zabývat se obsahem médií. Důležité je zejména pochopení toho, že média jsou jakýmsi výběrem z výběru. Je třeba uvažovat nejen nad tím, co v médiích zaznívá, ale také nad tím, co v nich nezaznívá a proč tomu tak je. Patrně nejzásadnější je pro mě v mediální výchově kritická reflexe, žák by měl být schopen zformulovat názor a vědět, proč zrovna takový názor má, odkud tyto názory proudí a kde pramení.

*Zdenka Burešová, Katedra mediálních a kulturních studií
a žurnalistiky Univerzity Palackého*

Měli by umět přemýšlet nad mediálním obsahem, který je jim ze všech stran servírován. V případě, že se k nám dostane nějaká informace, měli by se ptát: „Jaký je zdroj těchto informací? Kdo je autorem? Jaký sledují cíl? Není to reklama?“ Následovat by mělo kritické zhodnocení toho, co se k nám vlastně dostalo.

*Tereza Hronová, mediální koordinátorka informačně vzdělávací sekce
Člověka v tísni nazvané Rozvojovka*

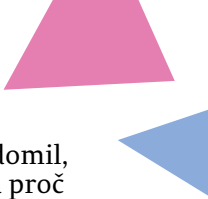
Mediální výchova/gramotnost v sobě zahrnuje technologický, sociálně kulturní i sociálně a individuálně psychologický aspekt komunikace. Je tedy důležitou podmínkou pro to, aby žáci zvládali komunikaci, která se v důsledku technologických změn proměnila a bude se nadále vyvíjet.

*Markéta Pastorová, garantka vzdělávací oblasti Umění a kultura
a průřezových témat z Národního ústavu pro vzdělávání*

Jak je možné pracovat s tím, co si půjčujeme z různých médií? Jak to využívat při výuce?

Znamená to, že jedna z cest, jak učit mediální gramotnost, nebo jak přemýšlet o obrazech, které k nám přicházejí z médií, je klást otázky sami sobě. Ptát se, jak žijeme, jak vnímáme určité věci, co je pro nás důležité. Je to cesta, porozumět lépe sami sobě, abychom lépe vnímali věci vnější, které tolik neznáme?

Lenka Dušková, moderátorka panelové diskuze

Pro učitele je dle mého názoru nejdůležitější, aby si on sám uvědomil, jak na dané téma nahlíží, s jakými zdroji pracuje a s jakými ne a proč tomu tak je. Co si o daném problému myslí a jak ke svému názoru došel. Teprve poté by měl začít s žáky hovořit na dané téma a prozkoumávat ho v diskuzi s vědomím, že ani jeho názor není neměnný. Kvalita vzdělávacího procesu se mimo jiné pozná i podle toho, že při něm dochází k výměně informací a názorů mezi pedagogem a žáky oběma směry.

*Markéta Pastorová, garantka vzdělávací oblasti Umění a kultura
a průřezových témat z Národního ústavu pro vzdělávání*

Jak ve výuce pracovat s předsudky a zjednodušenými soudy o rozvojových zemích?

Stereotypy jsou věci, kterým se nemůžeme vyhnout. Jsou to škatulky, které nám říkají, kam si danou informaci máme zařadit. Například když se řekne typický africký domek, tak si nikdo nepředstaví mrakodrap v moderním africkém městě, přestože tam jsou. Představí si kulatý domek z bláta a se střechou z trávy. Je to věc, kterou osobně médiím nezazlívám. Protože kdyby se měly všechny věci vysvětlovat, tak by televizní zprávy musely mít denně 10 hodin. Je tedy potřeba se zamýšlet na tím, že stereotypy mohou být negativní i pozitivní a že mohou mít různé dopady. Je třeba si uvědomovat, že ne všichni Afričané jsou chudí a že ne všichni umírají na hlad a žízeň, a tak dále.

*Tereza Hronová, mediální koordinátorka informačně vzdělávací sekce
Člověka v tísní nazvané Rozvojovka*

Myslíte, že etická úroveň novinářů je dostatečná (případně na jaké je momentálně úrovni) a že by se dala nějak zlepšit?

V Člověku v tísní máme etický kodex a vždy se snažíme lidi zobrazit tak, aby kdybychom si s nimi vyměnili místo, nám to nevadilo. Říkáme i našim kolegům, kteří příběhy sbírají, že tohle je nezákladnější pravidlo. Kdyby se jím řídili i novináři, bylo by to skvělé. Ne vždy se to však děje.

*Tereza Hronová, mediální koordinátorka informačně vzdělávací sekce
Člověka v tísní nazvané Rozvojovka*

Vznikají výzkumy na poli mediální geografie, kdy se výzkumníci ptají přímo producentů, tedy novinářů, co si myslí o obrazu světa, který vytvářejí. Jeden z průzkumů z Velké Británie ukázal, že ¼ tvůrců médií je si vědomo, že jimi vytvářený obraz světa je velmi omezený, tzn. že není komplexní. Zároveň přiznali, že jsou si vědomi toho, že mají velký vliv na své diváky a na to, co si myslí o světě.

*Zdenka Burešová, Katedra mediálních a kulturních studií
a žurnalistiky Univerzity Palackého*

Zamýšlela jsem se nad tím, jak tyhle věci studentům prezentovat a předejít tomu, abychom nedělali v podstatě to samé jako média. Dle mého názoru je velmi důležité nevkládat do dětí jen negativní stránky věci, ale ukazovat jim i dobré příklady a vzory, které jsou důležité. Je důležité jim nabídnout osobní zkušenost i s tím, jak věc změnit a co můžu já sám udělat.

Pedagožka z publika

Může za stav a obsah médií naše historie?

Osobně si myslím, ale nemůžu mluvit jako výzkumník, že česká historie hraje roli. Jednou z takzvaných zpravodajských hodnot, podle kterých média svůj obsah formulují, je i něco, čemu bychom mohli říkat srozumitelnost. Je to vlastně způsob uchopení, srozumitelnost události pro náš kulturní kontext. Každé zahraniční zpravodajství vypadá trochu jinak, protože každá země měla jinou minulost. Například protože měla víc zahraničních kontaktů než my. Významné je to, že přejímáme výsledky fungování médií, tj. že často nekriticky akceptujeme vidění světa, které nám média předkládají. U nás to může být spojeno i s tím, že kromě těch nejmladších někteří z novinářů ještě dnes neumí cizí jazyky.

*Zdenka Burešová, Katedra mediálních a kulturních studií
a žurnalistiky Univerzity Palackého*

Kdybychom chtěli využívat nějaká média při výuce a chtěli bychom se dozvídat o rozvojových zemích víceméně to nejlepší, co jde, co kromě toho, že bychom si měli dávat pozor na to, že máme kombinovat zdroje, hledat i v zahraničních médiích, srovnávat, klást otázky a přistupovat k informacím kriticky, byste ještě doporučili?

Myslím, že je velice důležité dávat žákům prostor pro to, aby ve výuce mohli pracovat i se zdroji, kterými se běžně obklopují i ve svém volném čase. Zásadní je, aby si žáci všímali, jak o určitých tématech přemýšlí jejich blízcí, jejich rodina, přátelé, vrstevníci. Aby si uvě-

domovali, že jejich názory se utváří také tím, s jakými skupinami lidí se setkávají, jakým stylem komunikují. Je třeba přijmout to, že náš pohled na svět je třeba neustále znovu a znovu „zaostřovat“, že se nelze spokojit jen s poznáním, názorem v daném čase. Je třeba, aby si žáci především osvojili postupy a způsob uvažování, který jim pomůže ze vnímat a zkoumat svět i poté, co školu opustí.

Markéta Pastorová, garantka vzdělávací oblasti Umění a kultura a průřezových témat z Národního ústavu pro vzdělávání

Musím říct, že máme plno vynikajících materiálů a každá škola má možnost vést žáky k porozumění médiím. Existuje mnoho metodik, ať už od Člověka v tísni, nebo od ARPOKu, a stejně tak je dostupná spousta různých dokumentárních filmů. Myslím, že je to potom na profesionalitě učitele, který to vše zpracuje a přizpůsobí to svým žákům. Je to náročné, chce to čas, ale myslím, že možnosti tu jsou.

Pedagog z publika

Mediální výchova je jedním z průřezových témat stávajících kurikulárních dokumentů, to znamená, že tak jako ostatní průřezová témata by měla prolínat co největším počtem předmětů. Není však možné, aby jeden učitel obsáhl ve svém předmětu všechna průřezová témata. Je třeba společná domluva v rámci školy. Škola by si měla říct, který předmět bude provázán s kterým průřezovým tématem více a který méně. Mediální gramotnost je třeba rozvíjet ve více předmětech. To, ve kterých to bude, záleží na škole.

Markéta Pastorová, garantka vzdělávací oblasti Umění a kultura a průřezových témat z Národního ústavu pro vzdělávání

Napadá vás nějaká dobrá rada, jak teď pracovat s mediálním obrazem rozvojových zemí?

V mediální výchově není úplně role učitele, aby vysvětlil, co je pravda a co není, ale spíš aby pomohl studentům pochopit fungování médií, a jak zprávy vznikají. Je potřeba vysvětlit rozdíl mezi soukromými a veřejnoprávními médii, vysvětlovat, že i sociální média jsou média a že informace mohou být zneužity a vytrženy z kontextu. Je třeba vysvětlovat novinářské žánry i rozdíly mezi zprávami a reklamou.

Tereza Hronová, mediální koordinátorka informačně vzdělávací sekce Člověka v tísni nazvané Rozvojovka

Za mě je důležité pracovat s kvalitními materiály a přemýšlet o tom, odkud pocházejí. Zároveň je důležité pracovat s emocemi. Pracovat s tím, co to ve studentech vyvolává, a reflektovat to. Být schopen

s tím dále nakládat. Přenést do výuky empatii, diskutovat s žáky nad tím, co lidé na druhé straně planety zažívají a co zažívám já sám. Umět propojit moje události s jejich životními událostmi.

Pedagog z publika

Já bych chtěla říct, že by bylo dobré dávat studentům příležitost, aby s těmi médii pracovali. Například i v zeměpisu dávám studentům příležitost, aby z té dané oblasti našli nějaké zajímavosti a potom se nad nimi kriticky zamysleli. Nakonec oni sami zjistí, která média jsou pro ně důležitá.

Pedagožka z publika

Desatero: Jak učit o rozvojových zemích

Z diskuze vzniklo desatero, které mohou učitelé využít pro to, aby své žáky vedli k přemýšlení nad informacemi.

Jak pracovat s mediálním obrazem rozvojových zemí na školách?

K tomu, abychom vedli žáky k přemýšlení nad informacemi a dali jim tak příležitost kriticky se k tématům vyjadřovat, je dobré udělat následující kroky:

1. Ukázat žákům, jak fungují média a jak se vytvářejí zprávy. Ukazovat žákům nejen negativní, ale také pozitivní zprávy.
2. Klást si otázky o tom, jak je dění okolo nás prezentováno ve světě, a na základě toho umět rozlišit, jaké informace se k nám ze světa dostanou a jaké média vynechávají.
3. Vytvářet pro žáky prostor, aby nám oni sami sdělili, z čeho čerpají, s čím pracují, odkud pochází jejich názory.
4. Naučit žáky pracovat s různými a důvěryhodnými zdroji, které mohou mezi sebou porovnávat (filmy, knihy, internetové zdroje, odborné články, dokumenty).
5. Vést diskuze nad obsahem médií a nad důležitými tématy, která se v nich objevují.
6. Dbát na to, aby se „nestereotypizovalo“.
7. Pro lepší zasazení do kontextu vycházet z věcí, které jsou žákům blízké, lokální.
8. Pracovat s emocemi. Reflektovat emoce a vztahovat je k vlastnímu životu (chování).
9. Naučit žáky rozlišovat, jestli a kdy názory přejímáme a kdy nad nimi kriticky uvažujeme.
10. Naučit žáky akceptovat odlišné názory a respektovat, že nemusí mít názor na vše. Zároveň s nimi konzultovat, že názory se mění s ohledem na prostředí, zkušenosti i věk člověka.

Inspirace do výuky aneb Strípky z interaktivních workshopů

Ukrajina a my

Projekt Světové školy Gymnázium Kojetín
Mgr. Karin Majerová, Mgr. Dana Dýmalová

Anotace workshopu

Proč si studenti a pedagogové vybrali právě téma Ukrajina a my? Jaké akce vymysleli a zrealizovali? Co se jim povedlo a co je motivovalo? Jak vnímali Ukrajinu před projektem a nyní? Co o ní věděli z médií? Měl projekt vliv i na ostatní studenty ve škole? Jak nyní vidí své spolužáky z Ukrajiny?

Během workshopu získáte odpovědi nejen na tyto otázky, ale zároveň může být inspirací pro realizaci podobných aktivit na vaší škole. Studenti spolu se svými pedagogy vám představí tento nevědní projekt a také vám poví o tom, co to obnáší získat titul Světová škola. Uvidíte, co bylo završením jejich snažení.

Proč je dobré být součástí projektu Světová škola?

Světová škola dětem rozšiřuje obzory. Rozšiřuje je o to víc, že se na celém projektu podílejí, jsou součástí chystané akce. Projektu „Ukrajina a my“ jsme se věnovali proto, že na naší škole studují některé děti, které mají alespoň jednoho rodiče z Ukrajiny, často na Ukrajině prožily část svého života. I jiné školy navštěvují děti cizinců, chtěli jsme tedy učitele inspirovat k podobné akci, třeba i v rámci Světové školy.

Průběh dílny

Účastníci workshopu se dozvěděli o projektu Světová škola, o tom, co práce na projektu škole přináší, co ji čeká v průběhu prvního a dalších roků. Zaměřili jsme se na náš letošní projekt „Ukrajina a my“. Účastníci v úvodu vyplňovali dotazník týkající se znalostí o Ukrajině.

Byl to stejný dotazník, který vyplňovali i naši žáci před návštěvou výstavy o Ukrajině, kterou připravil školní tým. Účastníci workshopu se dozvěděli informace o názvu státu, o ukrajinské vlajce a poslechli si ukrajinštinu. Pak už jsme se věnovali jednotlivým rozvojovým problémům, kterých se náš projekt týkal: chudobě, stereotypům a předsudkům, konfliktu na východě. Účastníci viděli vybavení školní jídelny v ukrajinském Mukačevu, kam směřuje naše školní charitativní pomoc, dozvěděli se, jaký význam má pro Ukrajince červená stužka na ruce, zrcadlo nebo lístečky se jmény hochů pod polštářem dívky. Zhlédli také krátké video s ukázkou častého vnímání Ukrajinců v Česku jako nevzdělaných uklízeček nebo dělníků. Na závěr se rozběhla zajímavá diskuse nad celým tématem.

Vizitka Gymnázia Kojetín

Naše gymnázium je středně velkou školou, na níž může studovat maximálně 360 žáků. Vzhledem ke kapacitě školy se můžeme nadstandardně věnovat výjimečným talentům, jsme schopni lépe pochytit studijní i osobní problémy žáků a nabídnout jim včas pomocnou ruku. Individuální přístup školy k žákům je samozřejmostí. Snáze se také organizují společné akce (např. i s tematikou EVVO a GRV). Naše škola je moderní, s výborným technickým vybavením a studenti se v ní cítí dobře.

Anotace

Věci se jeví jinak, než jakými ve skutečnosti jsou. Toto banální konstatování v dnešní době obzvláště rezonuje se záplavou informací na sociálních sítích a zdánlivě nekonečnou paletou informačních zdrojů. Jak v této bažině informací rozeznat to skutečně podstatné a jak se vyhnout manipulacím a dezinformacím, to se dozvíte na workshopu Demagog.cz.

Proč je téma dezinformací důležité probírat i ve školách?

Dnes a denně jsme ve veřejném prostoru téměř bombardováni informacemi i jejich ošklivějšími sourozenci – dezinformacemi. O fenoménu tzv. Fake News již veřejnost slyšela mnohé. Ale jak na tento fenomén reagovat ve vzdělávacím procesu, pokud samotný systém veřejného vzdělávání fakticky rezignuje?

S nástupem sociálních sítí se do značné míry změnil přístup k informacím jako takovým. Každý člověk je svým způsobem tvůrce obsahu, abychom se přidrželi čím dál častějšího pojmenování novinářů. Napíšete status o libovolné věci na Facebook a můžete ovlivnit stejný počet lidí jako novinář, který poctivě oběhá, zmapuje a popíše závažný společenský problém.

Důvěra v média pozvolně klesá, vznikají nové „novinářské formáty“, které mají s novinářinou společného asi tolik jako demokracie s lidovou demokracií. Do tohoto prostředí přichází mladý člověk, který na internetu vyrostl a žije na něm, zejména v konzumaci zpravodajských informací je pod palbou ze všech stran.

Informovaná volba, kdy se člověk rozhoduje na základě korektních a fakticky přesných argumentů, je v tomto případě zcela žádoucí. Není fér říkat mladým lidem, co si mají myslet, co mají kupovat, co mají číst nebo koho volit, je však zcela v pořádku nabídnout jim základní sadu dovedností, se kterou se v prostředí manipulací dokáží zorientovat.

Průběh dílny

Workshop byl rozdělen na 3 hlavní části. Po krátkém představení jsme se s přítomnými zaměřili na základní definování problémů, které nás v této oblasti tíží. Tedy zejména na fungování médií samotných a na šíření informací.

Pro pochopení a nastavení konkrétních aktivit v reálné výuce je ne-

zbytné popsat, s čím se potýkáme. Tedy proč a jak manipulace ve veřejném prostoru vznikají, jak se na nich podílí média, a zejména pak to, jak se šíří na sociálních sítích, což je prostor, kde studenti zejména informace konzumují.

Po tomto úvodu jsme s účastníky přešli k praktickým věcem – na příkladech jsme si ukázali, jak se manipulacím bránit. Podívali jsme se na to, jaké jsou nejzávažnější a na první pohled nejjasnější jevy, na které si lze dávat pozor, ať už to jsou nepodepsané texty, články bez uvedení zdrojů, informace vycházející ze zcela neznámých serverů, grafické manipulace nebo to, že se člověka snaží někdo napálit upravenými grafy.

V této části jsme sledovali základní cíl, tedy předání tipů, které jsou snadno přenositelné na studenty a jež jsou postaveny na aktuálních a nezřídka i humorných základech a jsou tak přístupné i širší veřejnosti.

V poslední části proběhla diskuze lektora s účastníky, při níž v obou skupinách, které workshop absolvovaly, došlo k debatě o problému samotném, o nástrojích, které se dají ve výuce použít, ale také o konkrétních aktuálních otázkách (zejména mediálních), které účastníky trápily.

Vizitka Demagog.cz

Projekt Demagog.cz je v České republice unikátní nezávislou fact-checkingovou platformou, která má za cíl kultivovat veřejnou debatu v naší zemi, a to zejména prostřednictvím ověřování faktických tvrzení politické elity.

Jeho činnost tedy spočívá primárně v poukazování na nepravdivá a manipulativní vyjádření, která křiví veřejný prostor. V rámci analýz projekt hodnotí výhradně faktické výroky či prohlášení politiků, která podrobuje zkoumání. To probíhá dohledáváním primárních zdrojů informací. Za dobu fungování již byly našimi postupy (viz metodologie) ověřeny tisíce výroků českých politických špiček. Zjednodušeně – snažíme se poukazovat na to, jestli a kdy konkrétně čeští politici mluví pravdu, nebo naopak veřejnost klamou.

Demagog.cz je neziskovým a dobrovolnickým sdružením lidí, není spjat s žádným politickým subjektem a ve svých aktivitách postupuje podle jasně veřejně dostupné metodologie s důrazem na standardy žurnalistické práce.

Za dobu, kdy funguje (od března 2012), se projekt dostal do povědomí české veřejnosti i médií, získal některá ocenění (např. Novinářskou cenu 2012 – cenu Google za inovativní občanskou online žurnalistiku či Křišťálovou lupu – opakovaně se umístil v TOP 10 v kategoriích projekt roku a veřejně prospěšná služba).

Jak na mediální výchovu na ZŠ

ZŠ Příbor, Jičínská 486
Mgr. Michaela Eliášová, Mgr. Zbyněk Machatanz

Anotace

Světové dění a jeho obraz v médiích: Jak moc tento obraz odpovídá skutečnosti? Jak může ovlivnit naše mínění a jednání? Uvědomujeme si, že jsou zprávy někým vybírány? Podle jakého klíče? Odpovědi na tyto otázky objevíte sami v našem workshopu prostřednictvím metod RWCT a práce s autentickými články a fotografiemi z médií. Lekce byla odzkoušena se žáky 8. třídy a je využitelná v různých předmětech, dotýká se několika průřezových témat.

Proč je důležité věnovat se problematice mediálního obrazu světa?

Vnímání současného světa je bezesporu do značné míry ovlivňováno médii. Jejich prostřednictvím denně získáváme informace o tom, co se děje u nás v ČR i ve vzdálených zemích. Obraz světa, který nám média přinášejí, je ale velmi zkreslený, nemůže plně zobrazit realitu. Na tomto zkreslení se podílí mnoho faktorů.

Mediální výchova ve škole dává prostor k tomu, aby si žáci uvědomili, že mediální sdělení není přesným obrazem reality, že zprávy jsou někým vybírány. Při tomto výběru hraje roli např. kulturní blízkost, která způsobuje, že se v mnohem větší míře dovídáme o událostech v Evropě a Americe a jen v omezené míře o dění např. v rozvojových zemích. Velkou roli hraje také typ události a její „atraktivita“. Vizualně zajímavější jsou tak pro média např. zemětřesení, vulkanická činnost či teroristický útok než monzunové deště, sucho nebo epidemie, i když si vyžádají větší oběti na životech. Jde nám o to, aby se žáci nad těmito skutečnostmi zamýšleli a poznávali principy, jak média fungují.

Průběh dílny

V našem workshopu jsme představili lekci určenou žákům 2. stupně (8.–9. ročník). Cílem lekce bylo, aby se účastníci zamýšleli nad tím, jak je náš pohled na události ve světě ovlivňován médii.

V evokační části si účastníci podle obrázku vybírali destinaci, kde by rádi strávili dovolenou. Na obrázcích byla thajská pláž, nepálská vesnice s Himálajem v pozadí, londýnský Tower Bridge, indický Taj Mahal či floridská pláž. Podle své volby vytvořili skupiny a zdůvod-

ňovali svou volbu. Poté jsme jim předložili druhou sadu obrázků zobrazujících „odvrácenou tvář“ těchto míst – dětskou prostituci v Thajsku, záplavy v období monzunových dešťů v Nepálu, teroristický útok v Londýně, indický slum a následky hurikánu Irma na Floridě. Účastníci odhadovali, které události fotografie zobrazují. Reflektovali jsme, které z nich jsou nám známé, odkud se o nich dovídáme.

Následovala aktivita, ve které skupiny pracovaly v roli dramaturga zahraničních zpráv. Jejich úkolem bylo z nabídky zpráv ze zahraničí sestavit zpravodajství, přičemž měly vytvořit pořadí zpráv a 3 z těchto zpráv vyřadit. Zprávy byly čerpány ze skutečného zpravodajství ČT1, přičemž byly přidány další 3 zprávy z jiných médií. Následovalo sdílení, ve kterém si skupiny porovnály svá zpravodajství a zdůvodnily své volby. V závěru porovnály své „zpravodajství“ se soupisem skutečně odvysílaných zpráv na ČT1. Překvapivou skutečností pro účastníky bylo, že se ve zpravodajství neobjevila zpráva o záplavách v Pákistánu, která si vyžádala oběti na životech. Kladli jsme si otázku, proč se dovídáme o přírodní katastrofě v Americe, ale o podobné události v Asii, která má vyšší počet lidských obětí, se nedovíme, a jaké to může mít dopady.

V další části lekce účastníci četli ve dvojici dva texty zabývající se otázkou, jak média vybírají události, o kterých informují. Pracovali metodou RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení) – podvojný deník. Každý účastník si ve svém textu vybral část (větu či delší úsek), která ho zaujala, oslovila. K této vybrané části napsal svůj komentář. Opět následovalo sdílení.

Získané informace a souvislosti mezi nimi jsme reflektovali metodou myšlenkové mapy, jejímž tématem byl mediální obraz událostí. Účastníci při společné tvorbě této myšlenkové mapy třídili informace o tom, jak fungují média. Texty, se kterými jsme pracovali jsou [ZDE](#) a [ZDE](#).

Vizitka ZŠ Příbor, Jičínská 486

Základní škola Příbor, Jičínská 486, okres Nový Jičín, poskytuje vzdělání cca 380 žákům v 1.–9. ročníku. Od roku 2007/2008 se na naší škole učí podle školního vzdělávacího programu s názvem Škola – cesta k poznání. Mezi hlavní principy tohoto školního vzdělávacího programu patří rozvoj dovedností a klíčových kompetencí uplatnitelných v praxi, rozvoj schopnosti diskutovat, prezentovat svou práci a obhájit svůj názor. Žáci 2. stupně se během školní docházky setkají se čtyřmi týdenními projekty zaměřenými na různé oblasti.

Na prvním stupni byla do osnov zavedena Osobnostně sociální výchova, která se zaměřuje na rozvoj osobnosti, sociálních dovedností a morálních postojů žáků ve škole, přispívá i k rozvíjení osobnosti žáků a dobrých mezilidských vztahů ve třídách. Od roku 2006 je naše škola zapojena do projektu Adopce na dálku.

Již třetím rokem je škola aktivně zapojena do mezinárodního projektu Global Schools, který se přiměřenou formou snaží žákům zprostředkovat témata Globálně rozvojového vzdělávání metodami projektové výuky. Škola se velmi intenzivně stará o rozvoj environmentální výchovy u žáků, vede je k rozvoji čtenářské a kritické gramotnosti.

Naše škola spolupracuje se vzdělávací organizací Pomáháme školám k úspěchu a stala se jednou z pěti Čtenářských škol v Moravskoslezském kraji. Škola je také zapojena do sítě „Škol podporujících zdraví“.

Pedagogové využívají moderní metody, včetně metod kritického myšlení. Žáci mají možnost výběru z řady volitelných předmětů, mezi nimiž je i mediální výchova.

Škola se prezentuje na veřejnosti školní kapelou s pěveckým sborem a vydáváním školního časopisu Přípínáček. Působí zde i žakovská samospráva.

Anotace

Na workshopu se seznámíte s knihou Největší přání, která vypráví příběh plyšového koníka, který putuje z daleké Číny do Evropy. Jeho cesta je podnětem pro zamyšlení nad řadou témat současného světa, jako jsou např. produkce a přeprava zboží, podmínky výroby, setkání s odlišností, migrace, hodnota věcí, ale i vztahů či kvalita přátelství. Knihu doprovází metodika s lekci určenými pro výuku průřezového předmětu VMEGS s provázáním na konkrétní vzdělávací oblasti. Lekce jsou určeny primárně pro výuku 3.–5. třídy základní školy, ale během pilotáže byly úspěšně ověřeny i na 2. stupni. Během workshopu se seznámíte s příběhem knihy a prakticky si vyzkoušíte několik aktivit.

Proč je důležité otevírat s dětmi globální témata?

Svět je každým dnem jiný. Rychlost, jakou se svět proměňuje a vzájemně propojuje, je stále větší, všechny změny ani nestačíme vnímat. To, co nám bylo dříve vzdálené a cizí, máme dnes na dosah a je to součástí našich životů. Dnešní děti žijí v jiném světě, než ve kterém vyrůstali současní dospělí, a potřebují pomoci se v něm zorientovat a porozumět mu. Zároveň je třeba děti od mala učit tomu, jak o světě pečovat, aby měl každý možnost žít v něm spokojeně.

Dětem je přirozené, že se zajímají o to, co se děje kolem nich, a **touží svět poznávat**. Nové poznatky děti často fascinují, kladou si otázky, dožadují se vysvětlení, chtějí znát víc. Zjišťují, jak je svět rozmanitý, jak ony samy jsou se světem propojeny, jaké nerovnosti se v něm objevují, jakým problémům musejí lidé čelit.

Ačkoli je pro děti důležité učit se tomu, co je jim blízké a co dobře znají, je nezbytné otevřít jim také širší perspektivy přesahující hranice jejich obce, kraje a České republiky. Chápání místní a globální propojenosti a vnímání různých souvislostí povede děti k **porozumění světu jako celku**.

Na základě širšího spektra poznatků o světě a jeho výzvách si děti mohou lépe utvářet vlastní hodnoty a postoje ke globálním otázkám, zvážit svůj vlastní díl odpovědnosti a uvědomovat si své **možnosti měnit svět**.

K dosažení výše uvedeného nám může pomoci výchova ke globálnímu občanství, která je stále více a častěji akcentována jak mezinárodními organizacemi (OSN/UNESCO), tak občanskými společnostmi, akademiky, vládami a samozřejmě pedagogy z různých zemí světa. Výchova ke globálnímu občanství zahrnuje veškeré aspekty obsahu učiva i metod a přesahuje hranice jednotlivých předmětů. Umožňuje nám na vzdělávání nahlížet jako na činnost, která vede k proměně a která se zakládá na etických a politických hodnotách. Její podstatou nejsou pouze znalosti, ale také jednání a činy. Výchova ke globálnímu občanství podporuje u dětí rozvoj měkkých dovedností a postojů, které usnadňují mezinárodní spolupráci a interkulturní porozumění a které podporují společenskou proměnu. Vychází ze základních konceptů, jako jsou lidská práva, životní prostředí, sociální a ekonomická spravedlnost, mír a diverzita. Dává občanství globální rozměr, nově jej definuje tak, aby jeho součástí byla naše souměřitelnost s celou planetou včetně lidského i ostatního života a odpovědnost vůči nim.

„Globální občanství odkazuje ke smyslu naší souměřitelnosti s širším společenstvím a konceptem obecného lidství. Zdůrazňuje vzájemnou politickou, ekonomickou, sociální a kulturní závislost a po spojenost mezi místním, národním a globálním.“¹

Průběh dílny

Stěžejní náplní workshopu byla práce se samotnou knihou Největší přání metodou řízeného čtení. Pro evokaci tématu byl využit pracovní list z metodiky zobrazující hromadu plyšových koníků. Účastníci nejdříve přemýšleli, kde by se taková hromada mohla nacházet, jací jsou – zda jsou všichni stejní, či nikoliv, a doplňovali, co by si asi koníci mohli mezi sebou říkat.

Poté jsme s účastníky společně četli knihu, postupně kapitolu po kapitole, metodou řízeného čtení. Text jsme četli po úsecích, na konci každého úseku byly účastníkům pokládány otázky k textu, účastníci také předvíдали další děj příběhu. Metodu řízeného čtení jsme si vyzkoušeli na příkladu prvních 4 kapitol knížky, je však žádoucí přečíst takto knihu s dětmi celou.

V další části workshopu jsme si vyzkoušeli lekci z metodiky, jež se věnuje mapování přepravní cesty z Číny do Evropy. K sestavení mapy světa jsme využili filcové tvary jednotlivých kontinentů (mapa světa v Gall-Petersově zobrazení, která zachovává reálné velikosti kontinentů), účastníci měli za úkol tuto mapu poskládat nejprve sami

1 UNESCO, Global Citizenship Education topics and learning objectives, 2015

dle vlastní představy. Posléze účastníci do mapy zaznamenali přístavy v Číně (Sanghaj, Sen-čen, Kanton...) a přístavy v Evropě (Hamburk, Antverpy) a pokusili se zaznačit také cestu loďe, která plyšového koníka vezla do Evropy. Účastníci dále dostali k přečtení text o námořní kontejnerové přepravě, který přečetli metodou INSERT (jedna z metod kritického myšlení). Poznatky z textu účastníci promítli do mapy světa a přepravní trasy, nakonec proběhla reflexe celé aktivity.

Vizitka Varianty

Vzdělávací program Člověka v tísní Varianty nabízí více než deset let informační servis a metodickou podporu v oblasti interkulturního a globálního rozvojového vzdělávání. Vedle vzdělávacích akcí se program soustředí také na vydávání publikací a tvorbu nových výukových materiálů zaměřených jak na jednotlivá témata interkulturního a rozvojového vzdělávání, tak na moderní vyučovací metody a aktuální trendy v oblasti pedagogiky. Podstatnou součástí činnosti Variant je zároveň podpora inkluzivního vzdělávání a systémových opatření směřujících k desegregaci českého školství a k začleňování témat interkulturního a globálního rozvojového vzdělávání do výuky na českých školách.

O ARPOK_u

ARPOK – Vzdělávání, které přináší jiný pohled na svět.

Jsme vzdělávací organizace, která se od roku 2004 věnuje globálnímu rozvojovému vzdělávání a výuce o **aktuálních tématech dnešního světa** (např. odpovědné spotřebě, stereotypch a předsudcích, migraci, chudobě či klimatických změnách). Nabízíme **širokou škálu** výukových programů pro žáky, které jsme schopni zrealizovat **přímo ve škole**. Dokážeme **na míru** připravit výukový program téměř na jakékoliv téma z oblasti globálního rozvojového vzdělávání, reagujeme tak na **potřeby učitelů**.

Můžeme zrealizovat takzvaný tematický den, **dopolední program pro školu** či stupeň, do cca 120 žáků. Nabízíme [semináře pro pedagogy](#) mateřských, základních a středních škol, které probíhají **interaktivní formou** a nabízí tak možnost vyzkoušet si v praxi aktivity, které je posléze možné využít přímo ve výuce.

[Pořádáme konferenci globálního rozvojového vzdělávání](#), která je určena pedagogům, ředitelům škol, studentům pedagogiky a lektorům neformálního vzdělávání se zájmem o globální témata.

Nabízíme prověřené [metodické materiály](#) k problematice globálního rozvojového vzdělávání, které pedagogům **šetří čas**.

Pro veřejnost pořádáme veřejné besedy, [tzv. rozvojové večery](#), s odborníky na rozvojovou a humanitární spolupráci, kteří posluchačům předávají informace o aktuálním dění ve světě.

Působíme převážně v Olomouckém, Zlínském a Moravskoslezském kraji.

Jsme tým pohodových a profesionálních lidí, kteří mají rádi svou práci.

Mgr. Ing. Lenka Pánková,
ředitelka, projekt *GET UP
and GOALS!*

Bc. Adéla Píchová,
projekt *Světová škola,
Rozvojové večery*

Bc. Kateřina Křížová,
projekt *Na Cestě..., lektori*

Bc. Anna Mairingerová,
projekt *Na Cestě...,
dobrovolníci, stážisté*

Zuzana Marková,
účetní

Mgr. Dominika Scholzová,
PR, e-shop, Konference
*Učíme o globálních souvis-
lostech, Týden globálního
vzdělávání*

Mgr. Lenka Voleníková,
projekt *Global Issues –
Global Subjects*

Co nabízíme pedagogům

Výukové programy a tematické dny

Nabízíme širokou škálu výukových programů pro žáky, které jsme schopni zrealizovat přímo ve škole. Dokážeme na míru připravit výukový program téměř na jakékoliv téma z oblasti globálního rozvoje vzdělávání, reagujeme tak na potřeby učitelů. Zároveň můžeme zrealizovat dopolední program, takzvaný tematický den pro školu či stupeň do cca 120 žáků. Nabídku naleznete na www.arpok.cz v sekci Pro pedagogy, pod záložkami [Výukové programy](#) a [Tematické dny](#).

Semináře

Semináře globálního rozvoje vzdělávání pro pedagogy mateřských, základních a středních škol. Aktuálně vypsané termíny najdete na www.arpok.cz v sekci Pro pedagogy, pod záložkou [Semináře pro pedagogy](#). Semináře probíhají interaktivní formou, nabízí tak možnost vyzkoušet si v praxi aktivity, které je poté možné využít přímo ve výuce. Příjemné prostředí a neformální atmosféra umožňují načerpat inspiraci a sdílet zkušenosti s pedagogy z jiných škol. Účastníci si z každého semináře odnesou metodické materiály plné praktických návodů, jak zajímavou formou začleňovat aktuální témata dnešního světa do výuky. Semináře jsou akreditované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Metodické materiály

Prověřené [metodické materiály](#) k problematice globálního rozvoje vzdělávání, které pedagogům šetří čas, si můžete stáhnout na www.arpok.cz v sekci Pro pedagogy, pod záložkou [Ke stažení](#), nebo si je objednat [na našem e-shopu](#) v sekci [Publikace](#).

Nejen fairtrade káva do sborovny

Při nákupu zboží z našeho e-shopu uděláte radost rovnou 4x!

Nákupem v našem e-shopu uděláte radost sobě a pěstitelům i pěstitelkám zapojených do systému [fairtrade](#), kteří za svoji práci získají spravedlivou odměnu. Radost můžete znásobit tím, že nakoupené zboží darujete někomu blízkému. V neposlední řadě uděláte radost i nám. Zakoupením [fairtrade produktů](#) či [publikací](#) přímo přispějete na vzdělávací činnost ARPOKu.

Vybrat si můžete z bohaté nabídky fairtrade čokolád různých druhů a příchutí, anebo si dopřát ve sborovně kvalitní fairtrade kávu, která vás ráno naladí na pohodový den. V neposlední řadě v našem e-shopu naleznete publikace z dílny ARPOKu, které vám přinesou spoustu inspirace do výuky.

Novinky v ARPOKu

Metodika Živá knihovna do hodin anglického jazyka

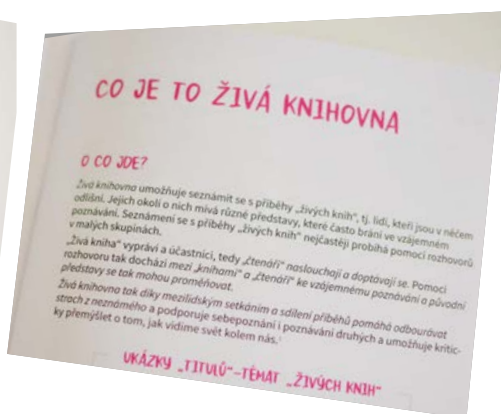
Do knihovny nám na ARPOKu přibyla nová metodika! Publikace navazuje na metodiku „[Živá knihovna jako metoda výuky aneb vzdělávání příběhem](#)“. Metodiku v tištěné verzi si můžete objednat [na našem e-shopu](#), případně si ji můžete sami stáhnout ve formátu PDF [ZDE](#).

V metodickém materiálu naleznete:

- úvod k Živým knihovnám, jak Živá knihovna probíhá a její principy,
- návazné aktivity, které můžete využít po Živé knihovně v rámci hodin anglického jazyka,
- CD, na kterém naleznete všechny přílohy a také předchozí publikaci Živé knihovny jako metodu výuky.

K čemu můžete tuto publikaci využít?

- Publikaci můžete využít v hodinách anglického jazyka, aktivity jsou rozděleny do částí Conversation, Vocabulary, Writing, Reading, Grammar a Listening.
- Aktivity můžete použít i v případě, že jste Živou knihovnu neorganizovali, v přílohách naleznete anotace, se kterými publikace pracuje, a tipy na další zdroje příběhů.

Udržitelná kolekce na bezobalové nákupy

ARPOK oslavil 13. září 2018 již 14. narozeniny a při té příležitosti jsme spustili prodej udržitelné kolekce na bezobalové nakupování. Upcyklované pytlíky na bezobalové nakupování si můžete koupit [ZDE](#).

Podpořte ARPOK

Činnost ARPOKu můžete finančně podpořit hned třemi způsoby:

- darem prostřednictvím portálu www.darujme.cz/projekt/1200231,
- nákupem v našem v e-shopu,
- uspořádáním dárcovské výzvy pro ARPOK.

KOLIK CO STOJÍ

Minimální náklady pro realizaci vybraných aktivit ARPOKu jsou ...

Na textu se podíleli:

Mgr. Dominika Scholzová, Mgr. Ing. Lenka Pánková,
Mgr. Dana Dýmlová, Jan Tvrdoň, Mgr. Michaela Eliášová,
Mgr. Zbyněk Machetanz, Mgr. Karin Majerová,
Mgr. Veronika Endrštová, Mgr. Veronika Ambrozová

Záznamy z konference přepsali:

Tereza Nováková, Anna Elznerová, Bc. Anna Mairingerová,
Petr Vaca, Marie Ambrozková, Zuzana Fišerová

Editoři: Mgr. Dominika Scholzová, Mgr. Ing. Lenka Pánková

Grafická úprava: MgA. Iva Hrubošová

Jazyková korektura: Mgr. Ivana Farkašová

Vydal:

ARPOK, o. p. s.
U Botanické zahrady 828/4
779 00 Olomouc

www.arpok.cz

www.facebook.com/ARPOK.Olomouc

info@arpok.cz

Jsme vzdělávací nezisková organizace, která od roku 2004 přináší do škol globální rozvojové vzdělávání. Pomáháme učitelům s výukou aktuálních témat dneška a zároveň o tématech otevřeně mluvíme s žáky a informujeme o nich veřejnost. Podporujeme tak otevřenou a tolerantní společnost a aktivní zapojení lidí do dění kolem sebe.

Sborník vznikl za finanční podpory Olomouckého kraje a Statutárního města Olomouc. Za obsah zodpovídá její zhotovitel ARPOK, o. p. s.

ISBN 978-80-907443-1-8

1. vydání

ARPOK, o. p. s

U Botanické zahrady 828/4

779 00 Olomouc

www.arpok.cz

ISBN 978-80-907443-1-8

Olomouc, 2018